

DZIENNIK

ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 3).

Redakcja i Administracja czynna od
10-ej do 3-ej popoł.

Prenumerata kwartalnie . . . . . Mk. 180
miesięcznie . . . . . Mk. 60

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem):
wiersz petitowy dwuszpaltowy lub jego
miejsce 24 Mk.

Prenumeratę przyjmuje Wydział do
Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Cena egzemplarza Mk. 15.

Nr. 28.

Lublin, dnia 5-go listopada 1921 roku.

Rok I.

DZIAŁ URZĘDOWY.

RUCH SŁUŻBOWY.

Przeniesieni: w Wydziale Administracyjno-Przemysłowym mł. kancelistka Kazimiera Szklińska z XI b do XI a st. sł. od dnia 1 listopada r. b.

Zwolnieni: w Wydziale Opieki Społecznej maszynistka Helena Warzycka od dn. 1 listopada r. b. na własne żądanie.

Z obrad Magistratu.

(Posiedzenie 25 października — uchwalono):

1. Wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem następującym:

„Rada Miejska przyjmując do wiadomości statut spółdzielni sejmików i Miast Województwa Lubelskiego, upoważnia Magistrat do przystąpienia do wymienionej spółdzielni w charakterze członka i nabycia 4 udziałów tejże“.

2. Delegować Inspektora Urzędu Mieszkaniowego, p. Krzymowskiego do Warszawy na zjazd Inspektorów Mie-

szkaniowych w dn. 30 i 31/X r. b.

i 3. Mnożnik dla określenia dodatku drożyznianego dla robotników miejskich (Kat. C.) za m. październik, ustalić na 950 jednostek, co zaś dotyczy wypłaty robotnikom jednorazowych zasiłków, to rozpatrzenie tej sprawy i zgłoszenie wniosków polecić Komisji do dnia 1 listopada r. b.

(Posiedzenie 27 października — uchwalono):

1. Delegować Prezydenta miasta, Ławnika Finkielsztajna, i Szefa wydz. Finansowego Śląskiego do Warszawy na konferencję w sprawie sanacji finansów miejskich.

(Posiedzenie 28 października — uchwalono):

1. Upoważnić Wydział Zaopatrzenia do wypłacenia p. Mieczysławowi Bohuszewiczowi, b. djetariuszowi wydziału, poborów należnych za czas służby ochotniczej w wojsku od dn. 18 lipca 1920 do dnia 8 lutego 1921 r., w sumie 32042 m. 50 f. i uważać stosunek służbowy z Bohuszewiczem za rozwiązany.

2. Podanie Zygmunta Błażejewicza o wypłatę poborów służbowych za czas od 15 sierpnia do 1 października r. b. uchylić.

3. Podnieść od 1 listopada 1921 r. opłatę od rzezi bydła i nierogaczyny w rzeźni miejskiej na Bronowicach:

- a) od bydła i świń . . z 500 na 800 mk.
- b) „ cieląt, owieczek „ 200 „ 350 „
- c) za dowieszone mięso
od całej tuszy . . „ 200 „ 400 „
- d) za dowieszone mięso
od ćwierci . . . z 50 „ 100 mk.

Niezależnie od tego polecić Wydziałowi Weterynaryjnemu wnieść na następne posiedzenie Magistratu wniosek odnośnie pobierania na rzeźni opłat od bydła na rzecz gminy żydowskiej.

4. Delegować do Warszawy inż. Heinego, z dyrektywą nabycia na własność miasta kolejki wydzierżawionej na roboty publiczne, o ile warunki nabycia byłyby korzystne, ewentualnie, przy warunkach niekorzystnych,—o dalszą dzierżawę w razie, gdyby zwyżka czynszu dzierżawy wahała się w granicach do 10⁰/₀ ponad czynsz obecny.

5. Wyplacić robotnikowi Wydziału Budownictwa, Franciszkowi Jeleniowi, z powodu choroby, tytułem zapomogi bezzwrotnej 12500 mk.

6. Zatwierdzić plany i zezwolić na budowę: a) pawilonu fotograficznego na posesji przy ul. Namiestnikowskiej Nr. 19 przez Ludwika Hartwiga, b) domku murowanego parterowego przy ul. Leśnej Nr. 11 w posesji Hipolita Lewkowicza, c) murowanej przybudówki dla suszarni w fabryce masyzyn Wacława Moritza, d) domu pod garaż z mieszkaniem w posesji firmy I. Zeydler i S-ka na Bronowicach i e) murowanego parterowego domku w posesji Grzegorza Kazimierskiego, przy ul. Pięknej Nr. 72.

7. W sprawie zezwolenia na nadmurowanie piętra nad budynkiem łaźni W. Łabęckiego, przy ul. Misjonarskiej Nr. 8, delegować komisję w składzie p. p. Bendycha, Kędzierskiego, Heinego, D-ra Garbaczewskiego i Nurowskiego na miejsce, z poleceniem opracowania wniosku odnośnie rozwiązania sprawy odprowadzenia ścieków do rzeki ze wszystkich posesji, znajdujących się w tej dzielnicy miasta, i przedłożenia go do zatwierdzenia Magistratu, przy jednoczesnym wzno-

wieniu sprawy nadbudowy piętra na łaźni.

8. Celem rozważenia prośby Związku Zawodowego o podwyższenie cennika na robotach publicznych, wyznaczyć Komisję, złożoną z 2-ch członków Magistratu, przedstawiciela wydziału budownictwa i przedstawiciela Dyrekcji Robót Publicznych.

9. Pismo Magistratu m. st. Warszawy w sprawie nielojalnej konkurencji firmy „Przybylski“ o kosztę bazaltową, przestać w odpisie do Rady Miejskiej do wiadomości.

10. Na skutek interpelacji wice-Prezydenta p. Uziembło, w przedmiocie niestosowania przez dyrektora teatru p. Grodnickiego dodatkowej umowy co do cen biletów teatralnych, przyjęto pod uwagę wyjaśnienie wydziału gospodarczego i postanowiono zawiadomić p. Grodnickiego że od uwzględnienia intencji Magistratu, zawartych w uwadze z dn. 19/X r. b., Magistrat uzależnia wydanie zezwolenia na wystawianie operetek w m. Listopadzie.

11. Wyplacić bezzwłocznie urzędnikom, oficielistom i funkcjonariuszom gospodarczym Magistratu (Kat. A i B), celem przyścia im z pomocą przy czynieniu niezbędnych zakupów na zimę, jednorazowy zasiłek nadzwyczajny, w następującej wysokości:

Urzędnikom (Kat. A.)

- Samotnym (I grupa) . . po 12000 mk.
- Posiadającym małą rodzinę (II grupa) . . po 17000 mk.
- Posiadającym średnią rodzinę (III grupa) . . po 22000 mk.
- Posiadającym dużą rodzinę (IV grupa) . . po 27000 mk.

Oficielistom i funkcjonariuszom gospodarczym (Kat. B.)

- Samotnym (I grupa) . . po 8000 mk.
- Posiadającym małą rodzinę (II grupa) . . po 13000 mk.
- Posiadającym średnią rodzinę (III grupa) . . po 18000 mk.
- Posiadającym dużą rodzinę (IV grupa) . . po 23000 mk.

Uprawnionemi do tego zasiłku są wszyscy urzędnicy, oficjaliści i funkcjonariusze gospodarczy miejscy (kat. A i B), bez względu na stopień służbowy lub

stopień płacy, pozostający na służbie miejskiej najmniej od 1 września r. b., za wyjątkiem pracowników kontraktowych, przyjętych na czas w umowie z góry oznaczony, a nadto tych, których wynagrodzenie umowne jest wyższe od uposażenia urzędnika lub funkcjonariusza, spełniającego analogiczne lub podobne funkcje, pracowników sezonowych lub czasowych, oraz tych wszystkich, których powiadomiono przed 1 października r. b. o rozwiązaniu z nimi stosunku służbowego. Młodocianym pracownikom niżej lat 18, należącym do kat. oficjalistów (B.) należy wypłacić połowę stawki, ustalonej dla samotnych, t. j. po 4000 mk. Wydatek spowodowany wypłatą tego zasiłku, należy księgować na dodatki drożyzniane w budżetach właściwego wydziału.

Na wypłatę wymienionego zasiłku wyjednać subwencję ze Skarbu Państwa.

Z obrad Rady Miejskiej.

(Posiedzenie 20 października 1921 r.)

Przewodniczący Prezes Rady Miejskiej J. Turczynowicz otwiera posiedzenie i odczytuje następujący porządek obrad:

1. Zatwierdzenie protokołu poprzedniego zebrania.
2. Komunikaty Prezydum i Zarządu miasta.
3. Dodatkowy wybór członka Rady Miejskiej do Kom. Op. Społ. na miejsce p. Wł. Kunickiego.
4. Podwyżka podatku od zwierząt domowych.
5. Opinia Kom. Reg. Praw. i Kom. trzech w sprawie pomiarów oraz wniosek r. Malinowskiego i in.
6. Wniosek Magistratu w sprawie umorzenia należności 2392 mk. 70 f. za dezynfekcję.
7. Wniosek Magistratu o nabycie 281 łokci kw. placu na pl. Bychawskim.

Po zaakceptowaniu przez Radę porządku dziennego prezes R. M. odczytał interpelację tej treści:

Do Pana Prezesa Rady Miejskiej m. Lublina.

Czy Panu Prezesowi wiadomem jest, że członek naszej Rady, Bajla Szyffer, od kilku tygodni siedzi w więzieniu i czy nie byłby skłonny odnieść się do władz odnośnych z zapytaniem, co było powodem tego aresztu?

W razie błahych powodów należałoby, aby Prezydum Rady Miejskiej wszczęło starania o uwolnienie Szyfferowej.

Po odczytaniu powyższej interpelacji przewodniczący komunikuje, że fakt, o którym mowa nie był mu znany, że dowie się co było powodem aresztowania r. B. Szyffer i wtedy dopiero można będzie poczynić starania o jej uwolnienie.

Po zatwierdzeniu przez Radę M. protokołu Nr. 16 z d. 6 października r. b. sekretarz Kanc. Rady M. odczytał:

1. Odezwę Stowarzyszenia Kupców Polskich—Oddział w Lublinie z dnia 14 października r. b. w sprawie obrony interesów kupiectwa polskiego w Komisji podatkowej oraz w sprawie powoływania rzeczoznawców z ramienia Kupiectwa Polskiego za pośrednictwem Stowarzyszenia w Komisjach R. M., na posiedzeniach których rozstrząsane są sprawy, dotyczące handlu.

Odezwa ta będzie przesłana do Komisji Ogólnej.

2. Odezwę Izby Skarbowej z d. 12 października b. r. za Nr. 58244/1/19523/21 w sprawie wyboru radców ubezpieczeniowych.

Następnie zakomunikował, że wpłynęła do Kancelarii R. M. odezwa Komitetu Tymczasowego „T-wa Zakładania i Organizowania Szkół Pracy na wsi” oraz statut tegoż w sprawie popierania akcji tej przez społeczeństwo. Odezwa ta i statut zostaną przesłane do Komisji Ogólnej.

Dalej przewodniczący odczytał depeszę nadestaną przez prezydenta miasta p. Szczepańskiego z zawiadomieniem, że nie może być obecnym na posiedzeniu dzisiejszym, przyczem wyjaśnił, że prezydent wyjechał w sprawach urzędowych (finansowych i apro wizacyjnych) i z powodu nieobecności

prezydenta punkt 5-ty porządku dziennego, jako dotyczący Jego osoby, spada z porządku obrad. Po tem oświadczeniu prezes R. M. przypomina treść interpelacji zgłoszonej na poprzednim posiedzeniu w sprawie działalności Komisji dla określenia godzin handlu i zaznacza, że jako prezes R. Miejskiej nie posiada władzy dyscyplinarnej i w danym wypadku nie może stosować żadnych środków przymusowych, jedynie R. M. mogłaby ustalić jakiś termin dla ukończenia prac Komisji, a w razie przeciwnym może wyrazić Komisji „votum nieufności“. Wreszcie wyjaśnia, że prace Komisji rozszerzyły się znacznie z racji nowych zarządzeń odnośnych władz, oraz napływu do Komisji licznych podań w tej sprawie ze sfer kupiectwa i zaznacza, że interpelację tę przestał do Komisji dla zastosowania się do jej treści. Po tem wyjaśnieniu r. Dominko zgłosił wniossek następujący:

„Dla ukończenia prac Komisji dla unormowania godzin handlu naznacza się termin do dnia 15 listopada 1921 r.“.

Radny A. Kantor, jako członek Komisji, oświadcza, że Komisja odbyła szereg posiedzeń z przedstawicielami zrzeszeń kupiectwa, ale dla rozpatrzenia nagromadzonego materiału potrzeba jest wiele czasu i dla tego do wniosku r. Dominki wnosi poprawkę: „nie do 15 Listopada, lecz do 20 Grudnia r. b.“. W głosowaniu przyjęto wniosek r. Dominki z poprawką r. Kantora, który brzmi następująco:

„Dla ukończenia prac Komisji dla unormowania godzin handlu naznacza się termin do dnia 20 grudnia r. b.“

Z kolei przystąpiono do wyborów członka do Komisji Op. Społecznej na miejsce r. Wł. Kunickiego. Radna L. Zakrzewska zgłosiła r. W. Papiewską, na co r. A. Majewski oznajmił, że, ponieważ w Komisji tej są tylko przedstawiciele lewicy, należy nie desygnować następcy, a przystąpić do wyborów takowego przez głosowanie.

Przewodniczący wyjaśnia, że wybory mogą być tylko odłożone i sprawę tę należy zasadniczo omówić na Konwencie Seniorów, przyczem wniosek o odłożeniu wyborów poddaje pod gło-

sowanie, w którym Rada M. takowy większością przyjmuje.

Po odczytaniu pisma r. S. Borkowskiego zrzekającego się mandatu członka Komisji do określenia godzin handlu, prezes R. M. oznajmił, że wybory uzupełniające do tej Komisji odbędą się na najbliższym posiedzeniu. Wchodzi dalej pod obrady punkt dotyczący podwyżki podatku od zwierząt domowych.

Sprawę powyższą referuje Szef Wydz. Finansowego i oświadcza, że Magistrat zgodził się na poprawki proponowane przez Komisję Finan.-Budżetową, z wyjątkiem poprawki dotyczącej skreślenia w statucie w § 1 statutu „b“. Przewodniczący odczytał sam punkt „b“ z § 1-szego statutu, proponowany do skreślenia, poczem zarządził głosowanie, które odbyło się dwukrotnie i w wyniku dało proponowane skreślenie omawianego punktu we wniosku w/g redakcji Magistratu.

Następnie prezes R. M. poddał pod głosowanie cały statut z poprawkami Komisji Finan.-Budżetowej, który to statut wraz z jednośnym wnioskiem Magistratu Rada M. uchwałała jednomyślnie. Uchwalony wniosek Magistratu jest następujący:

„Rada Miejska uchwała załączony statut podatku od zwierząt domowych i poleca Magistratowi pobrać, powyższy podatek za 1921 rok i wnieść go do budżetu za 1921 r. po zatwierdzeniu przez władze nadzorcze“.

Statut zaś przyjęty brzmi jak poniżej:

Na podstawie art. 8 i 9 Dekretu w przedmiocie skarbowości powiatowych Związków komunalnych z dnia 7 lutego 1919 r. i w związku z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 15 kwietnia 1920 r. Rada Miejska uchwała wprowadzić samodzielny podatek od zwierząt domowych na następujących zasadach:

STATUT

o podatku od zwierząt domowych w m. Lublinie.

1.

Ustanawia się w m. Lublinie podatek od zwierząt domowych na rzecz miasta w następującym wymiarze:

a) za buhaje, woły, krowy i jałówki w wieku powyżej 6 miesięcy po 600 marek od sztuki.

b) za owce i kozy w wieku powyżej 6 miesięcy po 300 marek od sztuki,—młodsze nie podlegają opodatkowaniu,

c) za świny w wieku ponad 4 miesiące po 300 marek rocznie od sztuki.

O obowiązku podatkowym decyduje wiek zwierząt w dniu spisu.

2.

Podatek powyższy będzie pobierany na rzecz miasta jednocześnie z podatkiem państwowym od zwierząt domowych. *Dzien. Rz. Pol. Nr. 24 z dnia 1/VII 1918 r.*

3.

Od podatku zwierząt domowych mogą być zwolnione instytucje dobroczynne.

4.

Upoważnia się Magistrat do wydania przepisów wykonawczych.

Przepisy wykonawcze.

1. Właściciele nieruchomości obowiązani są na żądanie Magistratu dostarczyć specjalnych danych o ilości buhajów, wołów, krów, jałownika, cieląt, świń, owiec i kóz, należących do nich lub do ich lokatorów.

2. Posiadacze zwierząt przyprowadzonych do miasta po dokonaniu spisu obowiązani są po upływie miesiąca do zgłoszenia zwierząt i uiszczenia podatku.

3. Podatek pobierany jest za każde zwierzę domowe oddzielnie za rok kalendarzowy; przy wniesieniu podatku kontrybuentowi będzie wydawany stosowny kwit Kasy Miejskiej.

4. W razie nieuiszczenia podatku od domowego zwierzęcia po otrzymaniu wezwania do opłacenia takowego, podatek należny wyegzekwowany będzie wraz z karą za zwłokę w wysokości 10% na miesiąc, oraz zgodnie z okólnikiem Nr. 883 Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie postępowania przy egzekucji zaległych podatków *Dz. Rz. Min. Spr. Wewn. Nr. 626—III—1920 r. Nr. 853.*

5. Instytucje dobroczynne wolne od podatku od zwierząt domowych

otrzymają odpowiednie poświadczenia od Magistratu.

6. O oddanie innej osobie, sprzedaży, zagnięciu lub straceniu domowego zwierzęcia właściciel winien piśmiennie zawiadomić Magistrat.

7. W razie odstąpienia domowego zwierzęcia na własność komu innemu poprzedni właściciel obowiązany jest podać imię, nazwisko i dokładny adres nabywcy, w przeciwnym razie za podatek sam odpowiada.

8. Podatek należy się za cały rok kalendarzowy od chwili posiadania domowego zwierzęcia i nie będzie stosowana żadna ulga w wypadku straty, sprzedaży lub pozbycia się domowego zwierzęcia.

9. Wszystkie przekroczenia niniejszych przepisów niezależnie od poboru należnego podatku będą karane zgodnie z art. 138, 139 Kodeksu Karnego.

Punkt 5-ty porządku dziennego spadł z porządku obrad dla wyżej wymienionych powodów.

Z kolei szef Wydz. Sanitarnego M. Garbaczewski referuje wniosek Magistratu w sprawie umorzenia należności 2394 mk. 70 f. za dezynfekcję. Przewodniczący odczytał wniosek Magistratu tej treści:

„Zważywszy, że wyszczególnieni w załączonych wykazach dłużnicy zmienili swe adresy, że poszukiwania ich nie dały żadnych wyników i że wobec tego pokrycie przypadających od nich należności staje się beznadziejnem—Magistrat uchwała: umorzyć koszty dezynfekcji mieszkań, w ogólnej sumie 2394 mk. 70 fen. za rok 1918 i 1919 zgodnie z załączonymi obok dwoma wykazami“.

Wniosek ten Rada M. przyjęła jednomyślnie.

Dalej obrudowano nad wnioskiem Magistratu o nabycie 281 łokci kw. prywatnego placu przy pl. Bychawskim. Wniosek referuje szef Wydz. Gospodarczego R. Nurowski, uzasadniając potrzebę nabycia wspomnianego placu głównie z tego względu, że nowa droga od ulicy Namiestnikowskiej ma wyłot skierowany na plac Bychawski tuż obok omawianego prywatnego placu,

który z punktu widzenia gospodarczego winien stać się własnością miasta.

Po przychylnem dla sprawy przemówieniu r. Tomorowicza, przewodniczący odczytał jednomyślnie przez Radę M. uchwalony wniosek tej treści:

„Rada Miejska upoważnia Magistrat do nabycia na rzecz miasta od Jankla Idlisa, należącej do niego niezabudowanej posesji na placu Bychawskim pod Nr. pol. 866, hyp. 590. przestrzeni pręt. 5 czyli łokci kw. 281 za cenę według swego uznania, a w tym celu Rada Miejska upoważnia Magistrat do zeznawania aktów hipotecznych i notarialnych oraz projektowania treści do wykazu hipotecznego“.

Wpłynął jeszcze do prezydium Rady nagły wniosek o brzmieniu następującem:

Wobec poczynienia odpowiednich kroków zapobiegawczych przeniesieniu się handlu wywozowego trunkami we wszystkich miastach Województwa Lubelskiego, — Rada Miejska uchwała wszystkie wywożone trunki z Lublina opodatkować po 20 mk. od każdego klg. w myśl wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej“.

Po krótkiej dyskusji prowadzonej przez r. r. Czarneckiego, Kantora i Radzikowskiego wniosek powyższy Rada przyjęła znaczną większością głosów. W końcu prezes R. M. zakomunikował, że przewodniczący Komisji Finansowo-Budżetowej prosi o desygnowanie jednego członka do Komisji z powodu przedłużającej się choroby r. W. Gumińskiego, na co r. Majewski oświadczył, że grupa jego desygnuje r. Karpińskiego.

Na tym obrady zakończono i wobec wyczerpania porządku dziennego posiedzenie zamknięto.

Prezydent m. Lublina

C. Szczepański.

Szef wydziału do spraw ogólnych.

Radliński.

Część nieurzędowa.

Przedruk z miesięcznika „Samorząd Miejski“.

Dr. RUDOLF SIKORSKI.

Samorząd miejski w Polsce i jego najbliższe zadania i cele.

Dla rewizji kas miejskich (4 razy do roku), tudzież funduszów i zakładów gminnych winna Rada miejska wybrać osobną komisję rewizyjną.

W *Lwowie* wolno Radzie miejskiej poruczyć załatwienie niektórych spraw swoim sekcjom lub szczegółowym, przez Radę mianowanym, komisjom lub też prezydentowi miasta albo Magistratowi.

W *Krakowie* Rada miejska dzieli się na tyle sekcji ile jest departamentów w Magistracie. Każdy radca miejski, z wyjątkiem członków Prezydium, do jednej sekcji należeć powinien.

Celem sekcji jest przygotowanie przedmiotów do zakresu Rady miejskiej należących, załatwianie spraw przez Radę miejską jej przekazanych, tudzież kontrolowanie czynności Magistratu. Referentem sekcji jest urzędnik Magistratu, który w danym departamencie przewodniczy, lub jeden z członków sekcji. Z posiedzeń sekcji spisuje się protokół.

Rada miejska może przekazać odpowiedzialnie sprawy lub czynności zastrzeżone jej uchwałą, a należące do własnego zakresu działania gminy, do załatwienia prezydentowi, sekcjom lub komisjom (zwykle na czas wakacji letnich).

Sekcje i komisje nie mają prawa prowadzić rokowania o nabycie, sprzedaż i zamianę nieruchomości, jako też o dostawy dla gminy, ani przedsięwbrać czynności, w następstwie których gmina stać się może zobowiązaną lub uprawnioną. Czynności te należą do prezydenta względnie do tych organów wykonawczych albo członków Rady miejskiej, których prezydent do tego upoważni lub wydeleguje.

Jeśli zaś Rada miasta poruczy sekcji lub komisji zatwierdzanie ofert lub rozstrzyganie o przedsiębiorstwach lub dostawach, to czynności przygotawcze i pertraktacje mają być prowadzone przez organy Magistratu pod kontrolą i odpowiedzialnością prezydenta, a sekcja lub komisja ma jedynie prawo zatwierdzenia lub odrzucenia wniosków Magistratu.

W Wiedniu prócz stałych sekcji—dla spraw dyscyplinarnych i przynależności do gminy oraz dla spraw obywatelstwa miejskiego—może Rada gminna ustanowić i inne sekcje z prawem bezpośredniego zdawania sprawy z prac swych Radzie gminnej. Sekcje te mają za zadanie przeprowadzanie obrad przedwstępnych dla poszczególnych przedmiotów.

4) Wszystkie ustawy miejskie w Austrii normują osobnemi przepisami odpowiedzialność członków zwierzchności gminnej, wobec Rady Miejskiej a szczególnie burmistrzów i prezydentów.

Statuty Lwowa i Krakowa zabraniają członkom Prezydium miasta złożyć urzędowanie bez zezwolenia Rady miasta. To samo postanowienie dotyczy członków zwierzchności gminnej w średnich i małych miastach.

Odnosnie do wiceprezydentów jeden tylko statut miasta Lwowa stanowi, że wiceprezydenci i delegaci miejscy mogą być także usunięci z urzędu, jeżeli się okazał winnymi zaniedbania obowiązków urzędowych. O takim usunięciu lub zawieszeniu orzeka Rada miejska ostatecznie.

5) Władzą nadzorczą we własnym zakresie działania nad średnimi i małemi miastami była Rada powiatowa a w jej zastępstwie Wydział powiatowy, w drugiej zaś instancji Wydział krajowy w zastępstwie Sejmu, do którego należał naczelny nadzór nad całością zakładowego majątku i dobra gminy oraz zakładów gminnych.

Kraków i Lwów podlegały wprost Wydziałowi Krajowemu.

Ponieważ ani Wydział powiatowy ani krajowy nie posiadały egzekutywy, przeto musiały się posługiwać starostwem lub Namiestnictwem.

Na członków zwierzchności gminnej mógł nakładać kary pieniężne i dawać upoważnienia w własnym zakresie działania Wydział powiatowy lub krajowy, w poręczonym zakresie działania Starostwo lub Namiestnictwo. Na wniosek wydziału powiatowego mógł w średnich i małych miastach zawiesić w urzędowaniu członka zwierzchności gminnej lub Magistratu Starostę, a złożyć z urzędu po przeprowadzeniu dochodzenia Namiestnictwo. Złożony z urzędu mógł być na 3 lata uznany za niezdolnego do piastowania tej posady. Rząd miał prawo nadzoru nad gminami w tym kierunku, aby swego zakresu działania nie przekraczały i nie działały wbrew ustawom. To prawo nadzoru wykonywały wobec średnich i małych miast Starostwa, wobec Krakowa i Lwowa—Namiestnictwo. Władze te mogły zmusić gminę do wykonania koniecznej czynności, do wstawienia do budżetu potrzebnych kredytów, a także zakazać wykonania uchwał przekraczających ich zakres działania lub sprzeciwiających się ustawom.

Gdy uchwała należała do własnego zakresu działania władze rządowe zawiadamywały o tem władze samorządowe.

Rozwiązanie Rady miejskiej było czynnością Namiestnika, rekurs mógł być wnoszony do Ministerstwa.

W Wiedniu władzą nadzorczą we własnym i poręczonym zakresie działania był namiestnik. Od orzeczenia namiestnika rozwiązującego Radę miasta Wiednia nie było odwołań.

Regulamin czynności dla Magistratu i jego filji w poręczonym zakresie działania, jako władzy politycznej I instancji zatwierdzał Namiestnik. Statut Wiednia nie zawiera przepisów o możliwości zawieszania w urzędowaniu burmistrza lub o złożeniu go z urzędu—widocznie zależne to było wprost od cesarza za pośrednictwem namiestnika.

Przechodząc do oceny przedstawionych głównych przepisów ustaw miejskich w Austrii, a tem samem i w Galicji, stwierdzić należy, że ustawy te bardzo szczegółowo opracowane, mają pewne zalety, ale nie tworzą typu zasadniczego. W Prusiech rząd chciał mieć samorząd dobrze urządzony i za-

opatrzone, liczył się bowiem z tem, że daje go ludności własnej, narodowo prawie jednolitej, a w jej rozwoju widział podwalinę dla siebie. W Austrii nie było tych warunków, jak w Prusiech, i tu rząd, ulegając przemianom politycznym, dał samorząd, lecz nie dał mu środków dostatecznych, niechętnie mu pomagał, poddał go silnej kontroli władz nadzorczych, a zwłaszcza państwowych, tolerując władze nadzorcze samorządowe z musu i nieufnie, stąd pozbawił je egzekutywy.

Na fakt ostatni wpłynęło też ówczesne zapatrywanie, że zadania samorządu leżą przeważnie w dziedzinie gospodarczej, stąd rząd nie tyle zwracał uwagi na gminy, jako organy administracji państwowej, urzeczywistniające ustawy i rozporządzenia i przestrzegające ich wykonania, ile dążył do stworzenia z naczelników gmin, burmistrzów i prezydentów, pomocniczych organów wykonawczych rządu, które wyposażał we władzę bardzo znaczną i bardzo odpowiedzialną.

Rząd Austrii, mając do czynienia z kilkunastu podległymi narodowościami, znacznie wolniej niż tego wymagał postęp cywilizacji i szybki wzrost kultury rozszerzał uprawnienia polityczne i społeczne na warstwy ludowe i robotnicze i długie lata opierał się wyłącznie na klasach posiadających i na zamożniejszym mieszczaństwie, wyłączając aż do ostatnich lat przed wielką wojną od praw obywatelskich w miastach gminach wiejskich ludność pełnoletnią, lecz nie płacącą podatków. Aby te warstwy usposobić przychylnie dla państwa, przyznał im rząd prawa polityczne do parlamentu, pozostawiając na drugim planie Sejmy, a dopiero na trzecim miasta i gminy.

Niemieckie miasta pierwiej niż inne przyznały prawo wyborcze osobom nie płacącym podatków, wyłączając jednak zazwyczaj kobiety nieopodatkowane, płacące zaś podatki nie głosowały bezpośrednio, tylko przez pełnomocników. Stąd dochowały się w Galicji ordynacje

wyborcze przestarzałe, a jedynie dość wysoki poziom oświaty i religijna kultura warstw posiadających nie przyczyniały się do zaostrzania różnic społecznych i nie pogłębiały nad miarę upośledzenia obywatelskiego szerokich warstw ludności, pozbawionych praw wyborczych.

(D. c. n.).

OD ADMINISTRACJI.

Prenumeratę i należność za ogłoszenia należy nadsyłać pod adresem: Redakcja „Dziennika Zarządu m. Lublina” (Magistrat) lub wnosić bezpośrednio do administracji „Dziennika” (gmach Magistratu, parter, pokój Nr. 3).

O g ł o s z e n i e.

Urząd Mieszkaniowy m. Lublina podaje do wiadomości, że wskutek wygaśnięcia mocy obowiązującej ustawy kwaterekowej z dnia 8 kwietnia 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 31 poz. 262), w dniu 12 kwietnia 1921 r. (Dz. Ustaw Nr. 36/1921) oraz ustawy o świadczeniach wojennych z dn. 11 kwietnia 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 32 poz. 264), w dniu 17 kwietnia 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 37), zajęcie lokali w domach prywatnych na mieszkania dla oficerów i urzędników wojskowych, jak również na biura wojskowe, może odbywać się tylko na zasadzie orzeczeń Urzędu Mieszkaniowego, opartych na przepisach ustawy z dnia 27 listopada 1919 r. o obowiązku dostarczenia pomieszczeń (Dz. Ust. Nr. 92 poz. 498). Zajmowanie przeto lokali w domach prywatnych na mocy kart kwaterekowych Dowództwa Miasta, miejsca mieć nie może.

Lublin, dnia 26 października 1921 r.

O g ł o s z e n i e.

Śpiewak Fiszal zgubił dowód osobisty, wydany przez Magistrat m. Lublina w dniu 18 grudnia 1919 r. za Nr. 3642.

T R E Ś Ć Nr. 28-go:

Dział urzędowy: Ruch służbowy. Z obrad Magistratu. Z obrad Rady Miejskiej.

Część nieurzędowa: Samorząd miejski w Polsce i jego najbliższe zadania i cele.

Od Administracji. ✧ Ogłoszenia. ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧